

Høringsnotat

Forskrift om oppheving av forskrift om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller

Høringsfrist: 24. juli 2023

Høringsnotatets hovedinnhold

Helse- og omsorgsdepartementet sender på høring forslag om å oppheve forskrift av 26. mars 2020 nr. 487 om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller (heretter forskriften).

Formålet med forskriften har vært å styrke personellsituasjonen i allmennlegetjenesten under koronapandemien og er ment å være midlertidig. Forskriften åpner for at leger uten fastlegeavtale med kommunen kan utføre arbeid som utløser trygderefusjon når de har inngått en avtale med kommunen om å behandle pasienter på fastlegelister til kommunalt ansatte fastleger, eller har inngått avtale med innehaver av en fastlegeavtale i privat næringsdrift om å behandle pasienter på dennes liste. Forskriften åpner også for at

medisinstudenter med lisens kan utføre arbeid som utløser trygderefusjon når de er under veiledning og supervisjon av autorisert lege.

Gjeldende rett

Legers refusjonsrett fra folketrygden for undersøkelse og behandling er regulert i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5-4 og forskrift 18. juni 1998 nr. 590 om rett til trygderefusjon for leger, spesialister i klinisk psykologi og fysioterapeuter (trygderefusjonsforskriften). For fastleger fremgår det av forskriftens § 1 første ledd nr. 1 at legen må ha en fastlegeavtale med kommunen.

Vilkåret om at legen må ha en fastlegeavtale for å kunne utløse trygderefusjon, er et av grunnprinsippene i fastlegeordningen. Forskrift om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller gir unntak fra dette grunnprinsippet.

Forskriften åpner for at leger uten fastlegeavtale med kommunen kan utføre arbeid som utløser trygderefusjon når de:

- har inngått en avtale med kommunen om å behandle pasienter på fastlegelister til kommunalt ansatte fastleger, eller
- har inngått avtale med innehaver av en fastlegeavtale i privat næringsdrift om å behandle pasienter på dennes liste.

På samme vilkår åpner forskriften for at medisinstudenter med lisens kan utføre arbeid som utløser trygderefusjon når de er under veiledning og supervisjon av autorisert lege.

Forskriften åpner for at flere enn én lege kan jobbe på samme fastlegeliste samtidig.

Forskriften gjelder kun i de tilfeller der konsultasjon/behandling hos lege er stønadsberettiget i medhold av kapittel 5 i folketrygdloven. Det er ikke anledning til å ta takster og/eller egenandeler utover det som til enhver tid fremkommer av forskrift 25. juni 2021 nr. 2226 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege (stønadsforskriften).

Forskriften er vedtatt uten opphørsdato. I forskriftens merknader er det imidlertid presisert at den er av midlertidig karakter.

Departementets vurderinger

Departementet mener det er viktig at ordningen om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller opphører så snart den ikke er nødvendig for å legge til rette for en forsvarlig bemanning, slik at prinsippene bak fastlegeordningen ikke uthules.

Faren for en uakseptabel sykdomsbyrde eller uakseptabel belastning på helsetjenestenes behandlingskapasitet som følge av covid-19, er betydelig redusert. Antallet leger med avtale etter forskriften er redusert fra 65 i januar 2022 til 34 i april 2023.

Departementet foreslår derfor å avvikle ordningen, og at dato for oppheving av forskriften settes til 1. august 2023.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Utbetalingen fra folketrygden til legene som har kunnet utløse refusjoner etter forskriften var i 2022 32,6 mill. kroner. Utbetalingene var høyest i februar 2022 med 3,9 mill. kroner hvor det var 66 leger som fikk refusjon etter bestemmelsen. De månedlige utbetalingene ble redusert gjennom året til 1,8 mill. kroner i desember hvor det var 40 leger som var omfattet av ordningen.

De månedlige utgiftene fram til avviklingen 1. august 2023 er om lag 2,5 mill. kroner. Dette utgjør om lag 17,5 mill. kroner totalt, og dekkes innenfor gjeldende budsjettramme.

Administrative konsekvenser ved denne bestemmelsen anses marginale.

Forslag til forskrift om oppheving av forskrift om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller

§ 1.

Forskrift 26. mars 2020 nr. 487 om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller oppheves.

§ 2.

Forskriften trer i kraft 1. august 2023.